

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
18:52	18:20	17:19	תל אביב
18:56	18:23	17:18	ירושלים
18:51	18:19	17:18	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

למה באת לעולם?

על מה עלינו לעמול בעולם הזה? אם יהיה לנו יותר נוחות האם נהיה מאושרים?

פרשת הקטורת

כולנו מכירים את צרור המפתחות שלנו. יש בו מפתח של הבית, של תיבת הדואר, לפעמים של בית הכנסת או מקום העבודה, האולי הרכב, בית השכנים או בית ההורים. צרור מפתחות, הכי פשוט, מכיל קובץ של מפתחות, שכל אחד מהם פותח את המנועול המותאם לאותו מפתח.

ויש מפתח 'מאסטר'. מפתח הפותח את המנועולים כולם. נוכל להיתקל בו, בצרור של מנהלי בנינים גדולים, כמו מוסדות ותעשייה. כל עובד מחזיק את המפתח לחדר שלו או למשרדו, והמנהל - מחזיק מפתח מאסטר, שפותח את הדלתות והשערים כולם, באותו מפתח אחד. כזה הוא המפתח הנחשף בפרשת השבוע, מפתח 'מאסטר' לחיים, מפתח 'מאסטר' לכל מה שאנו צריכים.

פרשת הקטורת. כמה פסוקים המספרים את המתכון על פיו הוכנה הקטורת שהוקטרה בבית המקדש. לפרשת הקטורת מתווספים כמה מדרשי חז"ל, המפרטים את צורת עשיית הקטורת, המינונים המדויקים של כל אחד מהמרכיבים, וכמה הנחיות מעשיות להכנת הקטורת. זהו זה המאסטר, לא פחות.

וכך מגלה רשב"י, כי אמירת הקטורת בכוונה מזכה את האדם בחלקו בעולם הזה ובחלקו בעולם הבא. כלומר, פתיחת השערים להצלחה בעולם הזה, וקבלת הזכות העילאית לכניסה לעולם הבא, תלויות ועומדות באמירת הקטורת בכוונה, כי האומר את הקטורת בכוונה זוכה שיפתחו לו שערי חן וחסד ורחמים בעולם הזה, וגם זוכה לחלקו בעולם הבא.

אך לא זו בלבד. אמירת הקטורת היא גם שכבת הגנה עוצמתית, כמו שאומר הזוהר: 'גזירה היא בשמים, שכל מי שמתבונן בקריאת הקטורת מדי יום, הוא מוגן מכל פגע רע ומזיק וממוות, וכל כוחות הרע לא יתקרבו אליו!' - פרשת הקטורת: לפתוח את כל שערי השפע בעולם הזה ובבא, ולהוות שכבת הגנה חזקה מפני כל צרה וצוקה, ומפני כל פגע ונזק!

לצדקה, איזה פנים יהיה לו שם, ולעולם! וכמה ייקר את אותם המעט מצוות שלו!

"כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם". יהודי אינו חי מלחם, הוא חי מהתורה שיהא מוצא פי ה', התורה והמצוות שציוונו ה'. ומי שאינו לומד תורה הוא רעב וצמא ועייף, הוא כמו מת מהלך! "כי הם חיינו ואורך ימינו" אלו הם חיים באמת! איזה חיים הם בלא סיפוק בלא טעם, מבלי קחת מבלי תת, אם לזאת קראת חיים, אם כן מה הוא מת?

לשם מה אתה רודף אחר הכסף? לא כיף לו בלי זה, הוא רודף אחר מעמד, רודף אחר חבריו, רודף אחר הכבוד, אחר הרוח... אחר הרוחניות הוא רודף ואינו יודע, ולכן לעולם לא יגיע אליה!

שמעו מה כותב הרמב"ם (הל' רוצח) "וחיי בעלי החכמה ומבקשיה בלא תלמוד תורה, כמיתה הם חשובים!!" הם כמו מת. **יש לו תארים בשלל אותיות לוועזיות, אבל הוא כמו מת, אין לו כלום.**

כמה צריך להודות לקב"ה, שהבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת, וחיי עולם נטע בתוכנו! מי הם התועים? יש בהם עשירים מופלגים, אבל הם תועים, כי הם חיים ללא טעם, יכול אני להיות עני, אין לי כלום, אבל הנשמה שלי מלאה! ולא עוד, אלא שחיי עולם נטע בתוכנו! חיי נצח! גם אם יהיה עשיר גדול אין לו כלום, אבל בן תורה יאמר לך להפך: אין לי הכל ויש לי כלום!! אפשר שיהיו הנאות, כזו או כזו, הנאות חולפות, אבל אושר אין. אושר אמיתי יש רק בלימוד התורה, אשר בה נאמר ותומכיה מאושר, הלומד תורה הוא המאושר באמת. תינוק שאינו יודע לדבר, הוא רעב ואינו יודע להתבטא, אז הוא בוכה. תביאו לו את כל הצעצועים שבעולם זה לא יעזור לו, הוא יבכה יותר, הבכי שלו גובר והולך, הוא רעב יותר ויותר. כך הנשמה, לא יודעת לדבר, היא משדרת מצוקה ואומרת חסר לי, אני חושב שהיא מתכוונת לכסף, או לבלויים, על האש, טיולים. אבל לא! היא רוצה משהו אחר ואתה רק מתעלל בה! היא רוצה רוחניות, היא רוצה תורה ומצוות! שבת שלום!

היו פעם שני בחורים חברים, הגיעו לכתה ח', אחד מהם אמר אני אלך לשיבה, השני אמר אני אלמד רפואה, אעשה לי שם כאחד הפרופסורים אשר בארץ, אקים בית, אהיה מסודר בחיים. נפרדה דרכם, זה גדל ונעשה לאחד מגדולי הדור, ועמיתו היה פרופסור מפורסם, מכל העולם היו באים אליו. במשך הזמן נפרדה דרכם לגמרי ולא ידעו אחד על חברו.

התלמיד חכם היה דורש בכל שבת בבית כנסת, מאות היו באים לשמוע אותו. שבת אחת הולך אותו רופא ורואה את שמו של חברו על לוח המודעות, אמר לעצמו אני חייב להקשיב לו, ישב התרשם מדברי החכמה, לאחר הדרשה אמר אני צריך לראות את הבית שלו, בא אליו הבית ביקש להכנס, התחילו לשוחח, "כבודו זוכר אותי?" "לא, אינני זוכר", "הלא אני פלוני מיודעך, ישבנו יחד על ספסל הלימודים", הרב שמח לראות את רעהו מנוער ואירח אותו בכבוד הראוי.

הפרופסור פנה אל הרב ואמר לו, תראה במה בחרת, הבית שלך מוזנח כל כך, בוא ותראה את הבית שלי, איזה פאר והדר. השיב לו הרב, שמע סיפור שקרה עימי: אני רציתי ליסוע לירושלים הלכתי לחניון העגלונים, והנה בתחנה עגלון זקן על סוס זקן עוד יותר, ודורש כסף רב, אבל יום שישי מאוחר, ואין ברירה. אך הנה לא רחוק משם עגלה אחרת, סוס צעיר ובריא, והעגלון הוא משדל אותי ליסוע איתו, ובחצי מחיר!

מה טוב מזה? אני יושב בדרך ולומד לי, לפתע אני שם לב שאינני מכיר את הנופים הללו, שואל אני את העגלון, סלח לי אינני מכיר את הנופים הללו, והוא מסיח לי לפי תומו שהוא נוסע לחיפה. לא הבנתי עד הרגע, למה באה אלי הטרחא הזו, הייתי צריך לרדת לחזור חזרה ושוב ליסוע לירושלים. כעת מובן לי כל העניין, הכל נעשה כדי לתת לך תשובה, אכן, כך אני נוסע בהסעה פשוטה, ריהוט פשוט בית פשוט, אבל הכיוון הוא לגן עדן. אבל אתה, **הבית לוקסוס עגלה מפוארת מחלקה ראשונה, אבל אתה לכיוון אחר, אתה לא נוסע בכיוון הנכון...**

"מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת", כאן זה זמן ההכנה, מי שהכין לו ביבשה יאכל בים, מי שלא הכין ביבשה מה יאכל בים? זהו בנסיעה קצרה, מה נאמר על נסיעה לחיי הנצח, לא לשבוע שבועיים. כמה מצוות צריך לעשות! מי שכל החיים שלו כדורגל ואין לו כמעט מצוות, אלא מה שזיכו אותו פה ושם בתפילין, בכסף

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ההקדשה השבועית

חצנים הם אהם לתקיים

אלפי טלמי צארי הפרשה

הנאמנותם או לעיני קדושתם

התקשרו עכשיו: 052-04-000-000

לימינו
יידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ססיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחובלת
אסף בן חיה
רויני בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
שלמה בן גלן
סגילית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן ילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

איך עושים קניות ללא ארנק

מיודעינו האברך משפשף עיניו בתמהון, אינו מאמין לנס שהתרחש זה עתה. הרי הגיע לצרכניה בלי שקל אחד בכיסו, והנה הוא יוצא וטעון ברכוש גדול, ומי ששילם על הקניה – הוא דווקא אותו אדם שפגע בו! מרוב התרגשות על יד ה' שראה במו עיניו, החלו עיניו זולגות דמעות הודאה...

הוא מגלגל את שלישיית עגלותיו החוצה, ומגלה את האיש שפגע בו בתחילה והיטיב עמו עתה עומד וממתין לו. האיש מביט בעיני האברך הדומעות, וסבור כי עדיין הוא מבכה את דבר הפגיעה בו. 'סליחה, סליחה באמת', הוא מבקש בתחנונים, 'אם הפיצוי לא הספיק אתן לך עוד' וכבר שולף את פנקס השיקים...

'לא, לא', דוחה האברך בשתי ידי, 'הפיצוי הספיק מעל ומעבר. אני פשוט נרגש, אספר לך את הסיפור המלא. אני אדם עני, וביתי מלא בילדים בלי עין הרע. מחר החג, ובבית ריק אי אפשר לעשות חג... יצאתי לצרכניה בלי שקל אחד בכיס, מותר את רעייתי בבית אומרת תהלים שיקרה נס!'

'הנה, אתקשר אליה ותיווכח, שהיא עדיין באמצע אמירת תהלים. אין לה מושג מי ישלם את הקניה, בדיוק כפי שלי לא היה מושג עד לפני דקות אחדות...' כשהאשה עונה, היא מספרת הפלא ופלא את אותו סיפור, ומבקשת לדעת האם אכן קרה כבר הנס...

האיש כה התרגש מההשגחה הפרטית המופלאה, ובסחוונו המופנן ועדינות נפשו של האברך שבו את לבו. על אתר הוציא את פנקס השיקים, ורשם 12 שיקים בסך כמה אלפי שקלים לאותו אברך, כדמי קניה בצרכניה לשנה שלימה, ורק אז נכנס לרכבו ההדור ועזב את המקום...

הסיפור הזה קרה בזמנינו, בעל המעשה חי וקים, השיקים שברשותו מעידים על נכונותו. הדרך הזו בוודאי אינה מתאימה לכל אחד, רק ליחיד סגולה שכה אמונתם חזק כסלע, אבל יכולה ללמדנו הוראה לחיים: כשאדם מאמין באמת, אבל באמת, באמונה שלימה באבא שבשמים, הוא מבין שאבא טוב לא ישאיר את ילדיו רעבים בחג, ובהכרח שיקרה הנס.

הוא יודע, שאפשר למלא שלוש עגלות, להעביר את המוצרים בקופה, וברגע האמת – אבא ישלם את החשבון!

כי בידיים של אבא אין פחד, אין מורא. אבא לא משאיר את ילדיו רעבים, נקודה!

מצאת לעצמך לערבי הגים. בא לסופר, קודם כל שם את העגלה בתור, ואז מתחיל לרוץ למלא אותה, ושכולם יחכו, אה?'

האברך משיב בעדינות: 'סליחה, אדוני, אבל זה לא הסיפור. מילאתי את כל העגלה קודם, ומוצר אחד שכחתי ורצתי להביא. מה כבר קרה?'

ניכר שאצילותו של האברך מוציאה את האיש שמאחוריו משלוותו. 'איך אתה לא מתבייש?' הוא צועק בקול רם, וההמולה הרבה מסיטה את מבטי כל הקונים לעבר התגרה המתפתחת. 'אתה עוקף את התור, ויש לך עוד עגלות של תירוצים. שלוש עגלות לקופה, עוד שלוש עגלות תירוצים. חוצפן!', גרונו ניחר, 'לעקוף את התור בערב החג?'

עדינותו של האברך לא משה מפיו: 'סליחה אדוני', הוא אומר בשקט, 'אם אתה נורא ממחר אתה יכול לעקוף אותי, אבל באמת שאני לא כזה. תחילה התרוצצתי שעה ארוכה, מילאתי את העגלה במרחבי הצרכניה. רק עכשיו הוספתי משהו ששכחתי, לא קרה כלום.'

לא רק שהאיש לא נרגע, חמת זעמו עולה שבעתיים. בטונים רועמים הוא צועק, לא צועק, שואג! כל הצרכניה כבר נקהלה למקום, כולם מביטים באברך הנבוך הסופג צעקות על לא עוול בכפו, ומאידיך באיש הנרגן שאינו מפסיק לקטר עליו...

האברך העדין ממחר לפנות את מקומו, לתת לאיש שמאחוריו את התור, ובלבד שיפסיק לצעוק. האיש מתקדם לראש התור, משלם על מוצריו ויוצא. בדרך החוצה, הוא פוגש אחד ממכריו שהיה עד לכל התקרית, והלה מעיד בפניו כי הצדק היה עם האברך, ולחינם שפך את דמו בראש חוצות לאין כל...

עתה היה תורו להרגיש לא נעים. הוא מביט אל הקופה, ורואה את האברך מעביר את המוצרים בסך אצל הקופאית. הנה הקניה מסתיימת, והאברך, שכזכור לא היתה לו פרוטה בכיסו, מתחיל לפשפש בכיסיו במבוכה רבה...

האיש שפגע בו קודם לכן מזנק אל הקופה, מוציא כרטיס אשראי מזהב ומגיש לקופאית. 'הנה, שישלם עם זה' הוא אומר בפשטות, ועוד לפני שהאברך שם לבו למתרחש כבר בוצע התשלום, ולא נותר לו אלא לארוז את השקיות. 'סליחה', אומר האיש בבושה לאברך, 'מה ששילמתי עבורך היה פיצוי על עוגמת הנפש!'

ערב חג הסוכות תשע"ד, עם ישראל ממחר לערוך את קניותיו, להצטייד במיטב מוצרי המזון לימי החג. בבית אחד מתגורר אברך בעל משפחה ברוכה, וביתו ריק מכל. החג מתקרב, הילדים צריכים לאכול, יש לערוך סעודות מכובדות, אך הבית ריק, וחמור יותר – הארנק ריק לחלוטין, חף מכל פרוטה...

יומיים לפני החג, חוזר האברך מיודעינו בביתו ומגלה את אשתו מוטרדת. 'מה יהיה?' היא שואלת במתח, כוססת ציפורניים. 'מחר החג, מחר בלילה אתה אמור לעשות קידוש, לאכול סעודה, מנה ראשונה, עיקרית, תוספות, מנה אחרונה. אין לנו יין, יין אין. מי מדבר על היתר, מה יהיה?'

'אל דאגה', הוא עונה בביטחון, 'הילדים הם לא רק שלנו, אנחנו כמו הם – ילדיו של אבא גדול שבשמים. אצא לצרכניה לערוך קניה, ואת תישארי בבית, ותגדי פרקי תהלים כל העת, שיקרה הנס ויימצא מהיכן לכסות את הקניה!'

בצרכניה, המולת ערב חג מורגשת היטב. מאות אנשים דוחפים עגלות עמוסות מוצרים, ממלאים מכל הבא ליד. ביניהם נעמד האברך ומתחיל למלא את עגלתו, כשעדיין אין שקל אחד בכיסו...

הוא עובר בין הטורים ומתחיל להעמיס. קופסאות שימורים, פסטות, פתייתים ומוצרי ניקיון. במחלקת הקפואים הוא ממלא כמעט עגלה שלימה, וגם ממחלקת הירקות הוא נוטל שקיות מלאות. מעמיס את העגלה בכל הטוב שמציעה הצרכניה, ולא שוכח גם ממתקים לילדים. אחרי שעה ארוכה, מיודעינו האברך פוסע בצעדים איטיים לעבר הקופה, גורר לפניו שתי עגלות ומאחוריו עוד אחת...

הוא נעמד בתור הארוך של ערב החג, ומביט בעגלות המלאות. לא היתה לו ברירה, הוא יודע. הבית ריק, חף מכל מוצר מזון, וערב החג כבר כאן. מצד שני – הוא מביט בארנק, דבר לא התחדש. הארנק ריק, אין בו לא שטר ולא מטבע, גם לא כרטיס אשראי. עוד כמה דקות יגיע תורו, ואז...

לפתע מצלצל הנייד שברשותו. 'מטרנה זכרת?' שאלה האשה בקצרה בין פרקי התהלים. 'טוב שאת מזכירה לי' אמר האברך, 'באמת שכחתי', ומותר את העגלות ממתנות בתור, תוך שהוא רץ למדפי מזון התינוקות. 'תהלים את אומרת', הוא מזכיר לרעייתו בינתיים, 'עוד לא נולד הכסף, הארנק עדיין ריק, אבל השם יעזור!'

כשהוא חוזר לתור, הוא מגלה מאחורי עגלותיו אדם נרגן. 'יפה מאוד', זועם האיש בקול. 'שיטה טובה

"הוא יודע, הבית ריק, חף מכל מוצר מזון וערב החג כבר כאן! מצד שני הוא מביט בארנק..."

שעונים בשבת

**האם מותר לענוד בשבת שעון שמתמלא ע"י תנועות הידיים?
האם מותר לכוון בשבת שעון מעורר לא חשמלי?**

א. מותר לענוד שעון אוטומטי שעל ידי תנועות הידים מכונן את עצמו וממשיך לפעול, כיון שמותר למלא בידים שעון שפועל, וכל שכן שעון אוטומטי שעל ידי תנועת היד בלבד ממשיך לפעול, ויש בזה כמה טעמים להתייר, ולא כמי שהחמיר בזה.

ב. מותר לענוד שעון יד אלקטרוני המופעל על ידי סוללה, ויזהר שלא ילחץ בלילה על כפתור השעון להדליק אור כדי להבחין ולראות את השעה, שהרי זו הבערה גמורה ואסורה מן התורה.

ג. שעון אלקטרוני שלא נראות ממנו הספרות, ורק על ידי לחיצה נדלק אור ורואים את השעה, אסור בהחלט להשתמש בו בשבת, ויש בזה משום איסור הבערה וכיבוי בשבת.

ד. אסור בשבת ללחוץ על כפתור של שעון אלקטרוני כדי לראות את התאריך.

ה. אסור לכוין ולדייק שעון אלקטרוני המופעל על ידי מצבה וכן שעון אלקטרוני שהוא מעורר-אסור לערוך את הפעמון שלו או להפסיק את צלצולו בשבת, כיון שהדבר כרוך בחיבור וניתוק מעגל חשמלי.

שעון מעורר

א. מותר לפתוח בלילה שבת כפתור של שעון מעורר (לא אלקטרוני), כדי שעל ידי זה יוכל השעון לצלצל בשעה הקבועה לפנות בקה. וכן מותר ללחוץ על הכפתור כדי שלא יצלצל בזמן שקבע.

ב. מותר להסב בשבת את מחוגי השעון המעורר (לא אלקטרוני) לשעה הרצויה. וכן אם כיוונו שיצלצל בשעה מסויימת, ורוצה בשבת להקדים או לאחר את הצלצול, מותר להסב את מחוגיו לשעה הרצויה לצלצול.

ג. שעון מעורר (לא אלקטרוני) שהתחיל לצלצל-מותר ללחוץ על הכפתור כדי להפסיק את הצלצול. וכן מותר לכסותו בכרית כדי שלא ישמעו את הצלצול.

ד. שעון שאינו פועל, בין אם הוא נעמד מחמת קלקול בין אם נעמד בגלל שלא כיוון אותו מבעוד יום-הרי הוא מוקצה ואסור לסלטלו.

שעון שבת

א. שעון שבת שהיה מכוון לכבות את החשמל בשעה מסויימת, מותר לעשות בשבת את הדרוש כדי שיכבה בשעה מאוחרת יותר, אבל להקדים את זמן הכיבוי אין להתיר אלא רק לצורך חולה (וכשמקדים לצורך חולה יזהר שלא יכבה בידים חלילה על ידי שיקדים יותר מדאי). וכן אם היה מכוון להדליק בשעה מסויימת, מותר לעשות פעולה כדי שידליק מאוחר יותר, אבל להקדים את ההדלקה אין להתיר אלא אם כן במקום מצוה לצורך לימוד וכיוצא, בזה.

ב. כל הנאמר בסעיף הקודם הוא דוקא בשעון כזה שבשעה שמשנה את זמן הכיבוי או ההדלקה אינו מבטל את פעולת השעון לכיבוי או להדלקה, כגון שעון שניתן להזיז את לוחו, או שעון שמחוגו משתחרר על ידי לחיצה כך שניתן להזיזו, וכאשר מרפים ממנו הוא נתפס מאליו בחריץ, אבל בשעון מסוג כזה שמביא עמו הפסקה זמנית של פעולת השעון, כגון שיש צורך לפתוח את הבורג על מנת להזיז את המחוג ושוב להדקו, מותר רק במקום צורך גדול, כי עם פתיחת הבורג נפסקת פעולת השעון והיא מתחדשת רק על ידי ההידוק. אמנם ודאי אם ניתן לחבר תחילה בורג אחר בשעה מאוחרת, ורק אחרי זה מסירים את הבורג הראשון- מותר אפילו שלא במקום צורך גדול.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

משמעת עצמית

כהקדמה, לשם מה בכלל זקוק האדם למשמעת עצמית?

אחד היתרונות המשמעותיים של ה'מדבר' על פני ה'חל', הוא יכולת הבחירה של המדבר, שיכול לחשוב ולהתבונן איך ראוי לנהוג בחיים, איך לשלוט ביצריו ובדחפיו ולפתח משמעת עצמית טובה, לשים לב לשגיאותיו ולתקנן. זאת בניגוד לבעל חיים, שאין לו שום שיקול דעת ויכולת לבחור, אלא הוא פועל אך ורק בהתאם לדחפיו הטבעיים והאינסטינקטים החייתיים שאין לו שום שליטה עליהם.

יתרון זה אינו רק בגדר זכות, אלא הוא סיבת החובה המוטלת עלינו לבצע את התפקיד שבשבילו נוצרנו: להתגבר על היצריו ולהשתלט על הדחפים השפלים שבנו, לבחור בטוב ולמאוס ברע ולעשות את הישר והטוב בעיני אלוקים ואדם.

למעשה, את היצריו הטבועים בקרבנו אין שום דרך לעקור ולהשמיד בצורה אבסולוטית (מוחלטת), וגם כאשר אנו מצליחים להתגבר עליהם, "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו... ואלמלא הקב"ה שעוזר לו אינו יכול לו". המקסימום שנוכל להצליח בו הוא להשליט את המוח על הלב, להחליט שלא ללכת אחרי משיכת לבנו, אלא לעשות מה שנכון לעשות. לצורך כך עלינו לפתח שליטה עצמית טובה, ללמוד איך לגלות איפוק- במחשבה, בדיבור ובמעשה, ולגייס את הכוח לעשות את הנדרש מאתנו-במחשבה, בדיבור ובמעשה, אף כשזה לא מתחשק לנו.

כאן נכנסת המשמעת העצמית לתמונה.

'משמעת' פירושה להיות ממושמע למערכת של חוקים וכללים, להיות כנועים ולקבל מרות מסמכות שבפניה אנו מרכינים את הראש, לציית ולקבל הוראות ממישהו הממונה עלינו- הורה, מחנך, מנהל עבודה, מפקד וכדומה.

כשמדברים על הטלת משמעת, הכוונה בדרך כלל למשמעת חיצונית, הכוללת כמה דגמים, בהם: משמעת יחיד, כדוגמת הורה או מורה המטילים משמעת על ילדיהם ותלמידיהם; משמעת קבוצתית, כדוגמת חובה המוטלת על כל חברי קבוצה להישמע למנהיג הקבוצה; משמעת ארגונית, הדורשת ליישר קו עם האינטרסים של הארגון; ומשמעת סיעתית, המוכרת מתחום הפוליטיקה. אדם ממושמע הוא אדם שמקבל את החוקים ונכנע לתכתיבים, ואילו אדם שאינו ממושמע הוא כזה שמפר את הכללים ואינו מרגיש מחויב לנהוג לפיהם.

לעומת כל אלו, שהכללים והחוקים מונחתים עליהם מגוף חיצוני, 'משמעת עצמית' היא משמעת של האדם לפקודות שלו עצמו. כאשר במקום לפעול לפי מצבי רוח ולפי דחפים וחשק שיש או שאין לאדם באותו רגע, הוא מקפיד לפעול בהתאם לחוקים שהוא עצמו קבע ולפי כללים שהוא החליט לנהוג על פיהם, הרי שיש לו משמעת עצמית.

לדוגמה: מי שהחליט ללכת לישון בשעה 11 בלילה כדי לקום מוקדם למחרת, ולמעשה בשעה היעודה הוא שקוע בפטפוט עם חברים או בקריאת ספר מרתק, עלול להתפתות לדחות את ההליכה לישון, אף שהחלטה על שעת השינה הייתה החלטה עצמית שלו. במצבים כאלה, כדי לעשות את מה שהאדם החליט קודם לכן, הוא זקוק למשמעת עצמית טובה, שהרי שום גורם חיצוני לא יכריחו להישמע למה שהוא עצמו קיבל עליו מתוך שיקול דעת ובחירה חופשית.

זהו למעשה התהליך המתרחש בכל פעם שהרצון וחוסר החשק נפגשים, או נכון יותר-מתנגשים. ביכולתנו לבחור להיכנע לפיתוי ולעשות מה שנחוץ או מתחשק לנו באותו רגע, גם אם בשכל אנו יודעים שזה לא נכון, או להיות חזקים, לשלוט בעצמנו ולעשות את מה שאנו יודעים שנכון לעשות, גם במחיר דיכוי הרצון והחשק.

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

מה בין שמחה לחיוך

ראש ישיבת פוניבז', ומעשה שהיה כך היה: בעיירה מרוחקת פעל רופא בעל שם בתחום בריאות הנפש, מרחוק ומקורב נהרו המונים לקליניקה שבבעלותו, ושפכו בפניו את מר ליבם. יום אחד, הגיע לפתחו אדם והתלונן על דיכאון עמוק ממנו הוא סובל: "לקחתי כמה תרופות, ושום דבר לא השתנה". המומחה הפנה אותו לגדול הבדחנים המתגורר בעיירה סמוכה, בתקווה שזה יצליח להעלות חיוך של שמחה על פניו. פני החולה האדימו מכעס, באומרו "דוקטור, אני הוא הבדחן שאליו אתה רוצה לשלוח אותי!".

לפני מספר שנים נכנסתי לבית מדרש פלוני כדי להתפלל תפילת מנחה, אֶחָרַי הגיע יהודי שעל פניו ניכר שזה מכבר החל לשמור תורה ומצוות, עמד בפתח בית המדרש, ואל האברך הראשון שנקרה בדרכו, קרא אליו 'רבי ברכני'!

האברך הבין מיד את ה'עניין', ובירכו בזה הלשון "יהי רצון שתמיד תחייך" - לא רבי! זעק הלה. ברכני שאהיה שמח לא מחייך, עד כאן המעשה.

היהודי הנזכר בלא משים אמנם, אמר יסוד עצום ועמוק בתורת הנפש.

ואבאר: יש הבדל גדול בין חיוך לבין שמחה. השמחה היא פנימית ומהותית, והחיוך אולי נובע הוא ממעיין השמחה ושם מקורו, אך יתכן מאוד שיהיה תוצרת עצמית של האדם ואין שורשו מן הנפש פנימה, אלא היבט חיצוני גרידא, ותו לא.

מספר הרב לורנץ שליט"א מעשה ששמע מהגר"ד פוברסקי

הייתכן? מסיים הרב לורנץ, כי מי שנחשב לגדול הבדחנים והצליח להצחיק רבבות אנשים, היה שרוי בעצבות כה גדולה? בהחלט, כן. יש שמחה ויש צחוק.

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו לאתרנו

סוד ההצלחה שלך לכל השנה!

בכל שנה מחלק הרב דניאל זר למעל 1,000 משפחות 'קמחא דפסחא' - כסף לחג הפסח לקניית צרכי החג!

כתב הזוהר הקדוש:

"סוד ההצלחה של האדם כל השנה תלוי בצדקה שהוא נותן לעניים לחג הפסח, שחודש ניסן הוא ראש החודשים וכמה שאדם נותן צדקה בחודש זה משפיע לו הצלחה לכל השנה"

ניתן לתרום 'קמחא דפסחא' לעניים ע"י ישיבת אור דוד:

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון: 03-570-12-12

להכנס לאתר הישיבה
בכתובת: www.Rabenu.co.il

לסרוק את הקוד ולתרום און-ליין
באמצעות Pay-Pal הבין-לאומי:

